

Nyhetsmeddelande

25 april 2016, kl 16.00

Skånska Energi firar 100 år

Det var handlingskraften och framsyntheten hos enskilda människor i byarna som gjorde att elen kom till Lundabygden på 1910-talet. Nu på onsdag, den 27 april, är det exakt ett hundra år sedan fem av dem möttes på järnvägshotellet i Södra Sandby - för att grunda vad som idag är Skånska Energi.

Södra Sandby 1916. Det är torsdagen den 27 april, och fem av socknens bättre bemedlade invånare har stämt möte. Troligtvis någon gång framåt kvällen, antagligen på järnvägshotellet, säkerligen över en bit mat och några glas.

Patron Anders Jönsson åker in från Valleberg, handlaren August Lundgren från affären på hörnet i Getinge och lantbrukarna Birger Johansson och Anders Steen från sina gårdar i Flyinge. Fabrikören Martin Jönsson kan tänkas promenera bort från Sandby-maskiner mitt i byn. De har övervägt saken en tid, och nu får det vara dags att göra slag i den. Nu ska elektriciteten komma också till Södra Sandby. De fem männen sätter penna till papper och undertecknar stiftelsekunden till Aktiebolaget Södra Sandby Elektricitetsverk. "Bolagets verksamhet ska hava till föremål distribution av elektrisk energi." Så lyder andra paragrafen i bolagsordningen.

Till de skånska städerna kom elektriciteten i slutet av 1800-talet, med industrins energibehov som drivkraft. Vidare ut till landsbygden nådde elen däremot först på 1910-talet, och på initiativ av landsbygdens eget folk. Framsynta människor som såg den nya energikällans möjligheter. Modiga människor som vågade ta en betydande ekonomisk risk och som var beredda att samarbeta för gemensam nytta.

Skånska Energi har sina rötter i nitton olika små elverk och energiföreningar, som tillsammans elektrifierade en stor del av Lundabygden: från Kävlinge och Furulund i väst till Harlösa i öst, från Harrie och Örtofta i norr till Lyngby och Genarp i söder, med Dalby och Södra Sandby i mitten. Södra Sandby Elektricitetsverk är moderbolaget, och därför firar Skånska Energi hundraårsjubileum i år, 2016 – med jubileumsdagen den 27 april.

Hur användes elen ute på landet på 1910-talet? I hemmen i princip uteslutande till belysning, på gårdarna även till elmotordrivna tröskverk. Elabonnenterna betalade en högre taxa för belysning, med fast avgift för varje rum, och en lägre taxa för elkraft, med fast avgift per tunnland odlad jord. Under Dalby Elverks första verksamhetsår 1914 landar årsförbrukningen för hela Dalby plus Staffanstorp med flera grannbyar, verkstäder och industrier på 10 206 kilowattimmar – vilket motsvarar en ungefärlig årsförbrukning för en riktigt energisnål villa år 2016! Det säger en del om utvecklingen av vårt energibehov under de hundra år som gått.

Åren mellan 1930 och 1950 är tiden för det moderna samhällets genombrott, tiden då elektriciteten blir var man och kvinnas självklara tillgång. De små elverken spelar en viktig roll för att utvecklingen når ända ut på landet, och i takt med en ständigt starkt ökande elförbrukning sker omfattande utbyggnad av ledningsnäten. I folkhemmets hushåll gör elspisarna och kylskåpen entré, med sällskap av brödrostar, strykjärn, dammsugare och en mängd andra elektriska apparater.

I slutet av 1960-talet och början av 1970-talet sker en våg av uppköp och samgåenden bland elverk i hela landet. Det är nu, steg för steg, det bolag som idag är Skånska Energi blir till när först Dalby och Södra Sandby Elverk går samman och därefter Genarps Elverk och en handfull mindre bolag ansluter. 1993 uppgår även Kävlinge Elverk i Skånska Energi.

Den företagsamhet och framsynthet som utmärkte grundarna löper som en röd tråd genom hela Skånska Energis historia, liksom den starka lokala förankringen och närheten till kunderna.

Skånska Energi har genom alla år bevarat sitt oberoende och ofta varit tidigt ute med att prova nya saker.

Några exempel:

- Redan i mitten av 1970-talet börjar Skånska Energi, 10-30 år före de flesta andra elbolag, gräva ner lågspänningsledningarna som kablar i marken för att göra elnätet säkrare. Arbetet är färdigt 1986.
- 1978 är Skånska Energi pionjärer i Sverige med fjärrstyrning av elnätet.
- 1988 sätter Skånska Energi i drift Sveriges första kommersiellt ägda vindkraftverk i Blåseberg, Vallby.
- 2000 inför Skånska Energi som ett av Sveriges första elbolag fjärravläsning av elmätare och kan därmed ge kunderna en exakt debitering av elförbrukningen på räkningen.
- 2003 börjar Skånska Energi sälja värmepumpar och tre år senare bildas ett särskilt dotterbolag som utvecklar och erbjuder olika geoenergilösningar.
- 2010 beslutar styrelsen att Skånska Energi framöver endast ska erbjuda energi från förnyelsebara källor, 100 % sol och vatten.

För ytterligare information, vänligen kontakta:

Camilla Holmberg, kommunikationsansvarig

Tel: 046-507 95, 0702-09 17 02

E-post: camilla.holmberg@skanska-energi.se

Kort om Skånska Energi AB

Skånska Energi är en oberoende energikoncern som erbjuder klimateffektiva helhetslösningar inom energiområdet till konsumenter, företag och offentliga organisationer. Verksamheten består av fyra områden: Produktion, Elnät, Elhandel och Energilösningar. Dessa områden samverkar för att uppnå den gemensamma målsättningen att all kraftproduktion, all levererad el och alla de energilösningar vi tillhandahåller ska ha sitt ursprung i förnybara energikällor.

Skånska Energi driver egen småskalig och kostnadseffektiv elproduktion i vatten- och vindkraftverk. Elnätet är beläget norr och öster om Lund och består huvudsakligen av markförlagd kabel för att säkra elleveranserna. Skånska Energi levererar 100 procent förnybar och utsläppsfri el inom och utom det egna elnätet och är en ledande aktör inom klimateffektiva energilösningar.

Skånska Energi B-aktie handlas på Nasdaq OMX First North. Certified Adviser är Erik Penser Bankaktiebolag.

För mer information om Skånska Energi, besök gärna www.skanska-energi.se.